

AM17

Perspectieven

Indiener: Communistisch Platform (besloten op: 27-03-2026)

Titel: AM17 voor P1: Perspectieven van de revolutionair socialistische partij voor 2026

Voorsteltekst

Van regel 127 tot 132::

steeds radicalere toon aan en in Engeland worden er massale racistische demonstraties georganiseerd. ~~In de VS heeft de MAGA-beweging zich onder leiding van Trump ontwikkeld tot een fascistische beweging: er wordt buiten de rechtsstaat getreden om de arbeidersbeweging te onderdrukken en ICE-agenten gaan als een Gestapo het land door om niet-witte Amerikanen te mishandelen, op te pakken en uit te zetten.~~

Op internationaal gebied zien we de gevolgen van de hegemonie van de Verenigde Staten dat in een periode van relatieve neergang zit. Al decennialang lukt het de VS steeds minder om de rest van de wereld hun wil op te leggen op het internationale toneel, met Vietnam en Irak als toonbeelden. Donald Trump is een product van deze neergang. Als bonapartistische leider belooft hij om de dominantie van de VS op het wereldtoneel te herstellen door een politiek van *might is right*. Hierin vertegenwoordigt hij geen radicale breuk met de onderliggende politiek van voorgaande administraties. Trump zet juist het al langer vastgestelde strategische beleid van de VS voort, namelijk het terugwinnen van dominantie door het economisch en militair omcirkelen van China. Dit wordt gedaan door het opbreken van de na de Tweede Wereldoorlog gecreëerde liberale rechtsorde, waarin de rechtsstaat werd gezien als neutrale bemiddelaar tussen sectorale belangen (arbeiders, werkgevers, vrouwen, etnische minderheden, religieuze groepen, etc.). In plaats van eenheid tussen uitbuiters en uitgebuitenen (en verdeeldheid onder uitgebuitenen) te creëren op basis van loyaliteit aan de liberale grondwet, vindt er nu een verschuiving plaats naar eenheid creëren tussen uitbuiters en uitgebuitenen (en

verdeeldheid onder uitgebuitenen) op basis van de natiestaat en het gezin. De opkomst van patriarchaal conservatisme en de heksenjacht op transgenderpersonen zijn centrale onderdelen van deze verschuiving. Gelijktijdig zien we in Europa de opkomst van extreemrechts, die sinds begin 2000 in opkomst is door de mislukking van het Westen om het Midden-Oosten diens wil op te leggen en de daaruit volgende opkomst van de 'radicale islam'. Deze Europese extreemrechtse stroming opereert veelal op dezelfde basis van het bevorderen van natiestaat en gezin door patriarchaal conservatisme en de heksenjacht op transgender personen.

Toevoegen van regel 161 tot 162::

om de macht zelf in handen te nemen. Een belangrijke taak voor onze partij zal dus zijn om uit te zoeken hoe we deze kans goed kunnen benutten.

Invoegen nieuwe alinea: **Er is op links de neiging om de opkomst van bonapartistisch autoritarisme en patriarchaal conservatisme te duiden als fascistisch. Het gevaar hiervan is de uitkomst dat er een front wordt gevormd met de vertegenwoordigers van de liberale rechtsorde die zich verzetten tegen dit fenomeen. Deze krachten delen echter, met bijvoorbeeld Trump, de strategische langetermijndoelstelling van het herstellen van Amerikaanse dominantie en het omcirkelen van China. Hoewel de MAGA-beweging en Europees extreemrechts, zeker fascistische elementen bevat, komt de macht van Trump, Wilders enz. niet voort uit buitengouvernementele strijdgroepen of een militair-bureaucratische politieke partij - de kenmerken van fascisme als zodanig. In plaats daarvan wordt de macht ontleend aan de bestaande burgerlijke staat en staatsorganen zoals ICE. Het extreme geweld van dergelijke staatsorganen is geen indicatie van fascisme, het is een normaal onderdeel van de burgerlijke staat in de VS. Neem bijvoorbeeld de vorm van extreem geweld tegen stakers vanuit de politie eind negentiende/begin twintigste eeuw en de moordaanslagen in de jaren '60, zoals die op Fred Hampton van de BPP. Ook de bevordering van natiestaat en gezin is geen teken van fascisme maar een vaker voorkomend fenomeen van de kapitalistische staat die heen en weer beweegt tussen patriarchaal conservatisme en de liberale rechtsorde. Zoals bijvoorbeeld aan de *Lavender scare*, een heksenjacht vanuit McCarthy tegen homoseksuelen in de VS in de jaren '50. Het steunen van de liberale rechtsorde tegenover patriarchaal conservatisme en autoritarisme zal de arbeidersbeweging geen soelaas bieden. De liberale rechtsorde heeft steeds meer legitimiteit ingeboet, waardoor veel arbeiders deze orde (terecht) zien als ineffectief**

en corrupt. Wanneer links zich loyaal opstelt aan deze grondwettelijke orde, drijft het arbeiders in de handen van patriarchaal conservatisme en bekrompenheid. Tegenover dit valse alternatief zetten wij de oplossing van het bevorderen van een klasseperspectief; het verenigen van de arbeidersklasse en het aan de macht brengen van de arbeidersklasse met als doel het socialisme.

Reden

Bij een bespreking van de opkomst van extreemrechts, fascisme en het Trump/MAGA fenomeen is theoretische precisie noodzakelijk. De huidige formuleringen in de perspectieven riskeren Trump/Maga/Europees extreemrechts allemaal op een hoop van 'fascisme' te gooien, terwijl belangrijke facetten van fascisme in marxistische theoretisering ontbreken. Het doel van deze amendementen is niet om het gevaar van extreemrechts/Trump/MAGA te bagataliseren, maar juist om deze fenomenen duidelijker in een historische context te plaatsen en niet uit het oog te verliezen dat de burgerlijke staat altijd gebruikt maakt van geweld tegen de arbeidersklasse, vrouwen, minderheden etc. Daarnaast ontbreekt in de oorspronkelijke tekst ook het extreem patriarchale karakter van deze stromingen, en de heksenjacht op transgenderpersonen. Het patriarchale karakter wordt wel benoemd in het stuk over social media, maar in de analyse ontbreekt dat dit fenomeen onderdeel is van een project om een alternatieve eenheid te creëren tussen uitbuiters en uitgebuitenen op basis van het gezin en natiestaat ipv die van de liberale rechtsorde.

Deze kwesties zijn niet alleen theoretisch belangrijk maar des te meer in ons dagelijkse werk omdat de modus operandi van het gros van links er een is van klassencollaboratie en steun aan de liberale rechtsorde tegenover extreemrechts door de geschiedenis van liberaal anti-racisme en volksfrontisme. Een breuk met deze geschiedenis van klassencollaboratie is noodzakelijk voor het opbouwen van een daadwerkelijk revolutionair alternatief.

Voor verdere theoretische achtergrond zie bijvoorbeeld: communisme.nu/theorie-en-achtergrond/2021/05/03/fascisme-wat-het-is-en-hoe-het-te-bestrijden/